

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

**DOCUMENTEN UIT HET BEZIT VAN
HENDRIK ANTOON LORENTZ (1853-1928)
Inventaris**

Amsterdam, 04-04-2011
Joeri Meijer

Versie: 1.0

INHOUD.

Inhoud

1 Inleiding.....	3
2 Medailles en Penningen	4
3 Een korte biografie.....	5
4 Inventaris van de Documenten.....	8
5 Plaatsingslijst.....	17
6 bronnen	18

1 INLEIDING.

Prof. dr. Hendrik Antoon Lorentz werd in 1881 lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Hij was van 1909 tot 1921 voorzitter van de Afdeling Natuurkunde en in die hoedanigheid om het jaar algemeen voorzitter van de Akademie. Na zijn overlijden op 4 februari 1928 zijn een groot aantal documenten en enkele medailles en penningen uit de nalatenschap van Lorentz in het bezit gekomen van de KNAW. Later in 1981 werd door de schoondochter van Lorentz, mevrouw M.E. Lorentz-Van Vollenhoven, ook nog een cilinderbureau, de bijbehorende stoel, een boekenkast met trapje en enkele boeken aan de Akademie geschonken. De boeken werden opgenomen in de Akademiëbibliotheek. Het leeuwendeel van de documenten uit het bezit van Lorentz betreft oorkondes van (internationale) wetenschappelijke organisaties. Ook bevat de collectie zijn HBS-, kandidaats- en doctoraaldiploma. Een topstuk binnen de collectie is de oorkonde die behoort bij de Nobelprijs voor de natuurkunde van 1902.

Een aantal van de documenten zijn gebruikt in een tentoonstelling over Lorentz en prof. dr. Heike Kamerlingh Onnes van 20 juni tot 30 augustus 1953 in het Museum Boerhaave te Leiden (destijds het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen). De catalogus van die tentoonstelling bevat een opsomming van de tentoongestelde stukken met een beschrijving van herkomst. De oorkonde betreffende de Nobelprijs werd in 2002 geleend voor een tentoonstelling in de Leidse Universiteitsbibliotheek van 8 oktober tot 19 november van dat jaar, ter gelegenheid van honderdjarig jubileum van de toekenning van de Nobelprijs aan Hendrik Antoon Lorentz en Pieter Zeeman.

De documenten in deze collectie zijn de neerslag van enkele belangrijke momenten uit het leven van Hendrik Antoon Lorentz. De collectie als geheel geeft een beeld van de vooraanstaande rol die deze bijzondere wetenschapper speelde in de internationale natuurkunde. Er lijkt echter nooit eerder een volledige inventaris te zijn gemaakt van de documenten uit het bezit van H.A. Lorentz die thans in het bezit zijn van de KNAW. Daardoor zijn ze lange tijd minder toegankelijk geweest voor onderzoekers.

2 MEDAILLES EN PENNINGEN

De Akademie kreeg na de dood van Lorentz - naast de documenten - ook het beheer over enkele medailles en penningen uit zijn bezit. Uit een lijst met stukken die waren gedeponneerd in een safe bij de Incasso Bank/Amsterdamsche Bank op de Nieuwmarkt, blijkt welke medailles en penningen van Lorentz op 28 september 1956 nog door de KNAW werden beheerd. Deze stukken zijn later overgebracht naar de kluis in het Trippenhuis, de zetel van de KNAW. Helaas zijn een groot aantal van de medailles en penningen in één van de daaropvolgende decennia verloren gegaan. De vermissing van een aantal gouden voorwerpen (waaronder ook een gouden snuifdoos van Jacob van Lennep en een gouden ganzenveer) werd geconstateerd in de jaren tachtig. In plaats van de Lorentz-medailles trof men een kleine hoeveelheid muntjes aan, afkomstig uit diverse landen. Van de gouden voorwerpen was alleen een gouden ring met gezette steen achtergebleven (deze was in 1957 na afloop van het KNSM congres door de heer M.E. 't Hart gevonden in de toiletkamer). Omdat de inhoud van de kluis al geruime tijd niet was gecontroleerd, bleek het onmogelijk om nog te reconstrueren wanneer de voorwerpen waren verdwenen. De overgebleven penningen uit het bezit van Lorentz zijn opgenomen in de penningencollectie van het Trippenhuis. Dit betreft:

- een zilveren penning uitgegeven ter gelegenheid van het 680-jarig bestaan van de Universiteit van Parijs (1895); en
- de Copley Medal van de Royal Society te Londen (30 november 1918).

De penningen en medailles die als verloren moeten worden beschouwd zijn:

- een medaille behorende bij de Orde van de Nederlandse Leeuw (1900);
- een penning behorende bij de Nobelprijs voor de Natuurkunde (1902);
- een medaille behorende bij de Orde Pour le Mérite van Pruisen (1908);
- de Rumford Medal van de Royal Society te Londen (1908);
- een zilveren penning van de Hollandse Maatschappij van Wetenschappen;
- de Franklin Medaille (1917);
- een penning van 20 september 1919 ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam;
- een medaille behorende bij de Kroonorde van België (1922);
- een medaille behorende bij de Ordre National de la Légion d'honneur (Legioen van Eer) (1922);
- een medaille behorende bij rang van Commandeur in de Orde van Oranje Nassau (1922);
- een medaille van de Medische en Chirurgische Sociëteit Amsterdam (Societas Med. Chirurg. Amstelaedamensis), uitgereikt op 31 oktober 1923 aan H.A. Lorentz als grondvester van de electronentheorie;
- de tekens behorende bij het Grootkruis van de Orde van Oranje Nassau (1925); en
- een medaille van de Real Academia de Ciencias de Madrid behorende bij de Echegaray Prijs die werd uitgereikt in 1925.

3 EEN KORTE BIOGRAFIE

Hendrik Antoon Lorentz werd geboren te Arnhem op 18 juli 1853 als zoon van Gerrit Frederik Lorentz en Geertruida van Ginkel. Zijn vader had een tuindersbedrijf in de buurt van Arnhem. Lorentz doorliep in Arnhem de lagere school en daarna de Franse school, een vorm van uitgebreid lager onderwijs. In 1866 werd hij toegelaten tot de derde klas van de even daarvoor in 1863 ingestelde HBS (hogere burgerschool)¹. In 1869 behaalde hij het examen en in 1870 werd hij toegelaten als student wis- en natuurkunde aan de Universiteit Leiden. Al in 1871 slaagde Lorentz *magna cum laude* voor het kandidaatsexamen. Daarna keerde hij terug naar Arnhem om leraar aan de Burgeravondschool te worden en zich voor te bereiden op het doctoraalexamen. Dit behaalde hij in juni 1873. Slechts twee jaar later op 11 december 1875 promoveerde Lorentz op 22-jarige leeftijd en wederom *magna cum laude* op een proefschrift met de titel 'Over de theorie der terugkaatsing en breking van het licht'. Op 28 januari 1878 werd Lorentz hoogleraar in de theoretische natuurkunde aan de Universiteit Leiden, de universiteit waar hij de rest van zijn leven aan verbonden zou blijven. Tussen de documenten die berusten bij de KNAW is een afscheidsbrief te vinden van zijn toenmalige leerlingen van de avondschool in Arnhem van 21 december 1877. Op 15 juli 1881 huwde Lorentz te Amsterdam met Aletta Catharina Kaiser, een nicht van de Leidse astronoom Frederik Kaiser.

De eerste jaren van zijn hoogleraarschap publiceerde Lorentz met grote regelmaat artikelen. Hij werd op 29 april 1881 lid van Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Aanvankelijk werkte hij nog enigszins geïsoleerd van de internationale wetenschappelijke wereld. Pas in 1898 bezocht hij voor het eerst een internationaal congres. Daarna ging bijna geen jaar meer voorbij zonder buitenlandse reis. Lorentz had niet alleen talent in de exacte vakken, maar ook een bijzondere aanleg voor vreemde talen. Hij beheerste Duits, Frans, Engels, Grieks en Latijn². Dit zal hem bijzonder goed van pas zijn gekomen in al zijn latere internationale wetenschappelijke contacten. De erkenning voor Lorentz en zijn werk was groot. Dit kwam onder meer tot uiting in gewone en erelidmaatschappen van een groot aantal buitenlandse wetenschappelijke organisaties en genootschappen, een aantal eredoctoraten en in de toekenning van Duitse, Franse, Belgische en Nederlandse ridderordes. In 1902 werd hem de Nobelprijs voor de natuurkunde toegekend samen met Pieter Zeeman. Zeeman kreeg de prijs voor de ontdekking van het Zeeman-effect, het verschijnsel dat de golflengte van door materie uitgezonden licht verandert onder invloed van een magnetisch veld. Lorentz werd de Nobelprijs toegekend voor zijn elektronentheorie en in het bijzonder voor zijn verklaring van het Zeeman-effect.

Lorentz wordt wel eens de laatste vertegenwoordiger van de 'klassieke natuurkunde' genoemd, maar hij heeft ook in belangrijke mate bijgedragen aan de 'nieuwe natuurkunde'³. Zijn verdiensten daarin liggen in de klassieke fysica. Hij leverde belangrijke bijdragen in onderzoek naar elektromagnetische verschijnselen en gaf in 1892 een uitdrukking voor de elektromagnetische kracht die bewegende deeltjes ondervinden, tegenwoordig bekend als de 'Lorentzkracht'. Dit kan worden beschouwd als de eerste versie van de elektronentheorie. Op basis van experimenten elders in de natuurkunde die niet de gedachte resultaten gaven, formuleerde Lorentz kort na 1892 een nieuwe theorie die vorm gaf aan wat men tegenwoordig de 'Lorentz-Fitzgerald-contractie' noemt. Ook na de toekenning van de Nobelprijs in 1902 bleef Lorentz zijn elektronentheorie verbeteren en verfijnen. In 1904 publiceerde hij een nieuwe versie waarin hij een theorie opstelde die bekend werd als de 'Lorentz-transformatie'. De Lorentz-transformatie en de Lorentz-Fitzgerald-contractie vormden de basis voor de speciale relativiteitstheorie die Albert Einstein in 1905 zou publiceren⁴, al interpreteerde Einstein de formules totaal anders⁵. Lorentz heeft altijd moeite gehad met het aanvaarden van de uitgangspunten van de relativiteitstheorie. Desalniettemin waren Lorentz en

¹ A.J. Kox (red.), Van Stevin tot Lorentz, pag. 227

² A.J. Kox (red.), Van Stevin tot Lorentz, pag. 227

³ A.J. Kox (red.), Van Stevin tot Lorentz. Pag. 229.

⁴ F.A.F.C. Went, In memoriam H.A. Lorentz, rustend lid der Akademie. Pag. 120.

⁵ A.J. Kox (red.), Van Stevin tot Lorentz. Pag. 237.

Einstein al direct na hun eerste ontmoeting in 1911 bijzonder op elkaar gesteld. Ze hadden veel onderling contact en er ontstond een uitgebreide correspondentie tussen de twee geleerden. In zijn dankwoord bij de viering van het gouden jubileum van zijn doctoraat in 1925, richtte Lorentz zich tot Einstein en melde dat het hem zeer veel moeite had gekost diens relativiteitstheorie te begrijpen, maar dat Einstein er veel toe had bijgedragen hem jong te houden⁶. Hoe belangrijk Lorentz voor Einstein was, blijkt onder meer uit een citaat van Einstein uit een artikel dat hij schreef ter gelegenheid van de tentoonstelling over Lorentz en Kamerlingh Onnes in 1953: *"Voor mij persoonlijk betekende hij meer dan alle anderen die ik op mijn levensweg heb ontmoet."*⁷

Om zich meer op onderzoek te kunnen toelagen, verliet Lorentz in 1910 Leiden en werd hij curator van het 'Fysisch Kabinet' van Teyler's Stichting in Haarlem. De Oostenrijkse natuurkundige Paul Ehrenfest werd zijn opvolger in Leiden. Lorentz bleef verbonden aan de Leidse universiteit als buitengewoon hoogleraar, tot hij 70 jaar werd en dit professoraat van rechtswege moest neerleggen⁸. Daarna bleef hij verbonden als bijzonder hoogleraar en kon hij zijn beroemde maandagochtendcolleges blijven geven. Daarin bediscussieerde hij met gevorderde studenten de nieuwste ontwikkelingen in de natuurkunde. Op internationaal gebied was Lorentz vanaf 1911 als voorzitter betrokken bij de organisatie van de eerste Solvay-congressen. Dit waren de bijzondere bijeenkomsten van een klein aantal vooraanstaande natuurkundigen. Voor de voortgang van deze bijeenkomsten richtte hij samen met de Belgische industrieel Ernest Solvay in 1912 het Institute International de Physique op. Verder zette Lorentz zich na de Eerste Wereldoorlog bijzonder in voor het herstel van internationale contacten op wetenschappelijk gebied. In 1923 werd hij secretaris van de Commission internationale de coopération intellectuelle (CICI) van de Volkenbond.

In Nederland was Lorentz onder meer vanaf 1918 voorzitter van de "Staatscommissie in zake hoge waterstanden in verband met de afsluiting der Zuiderzee", ook wel "Commissie Lorentz" genoemd. Deze commissie had als voornaamste taak de gevolgen te berekenen die de Afsluitdijk zou hebben op de getijden in de Waddenzee. In 1926 werd het eindrapport gepubliceerd. Ook was Lorentz sinds de oprichting in 1919 lid van de Onderwijsraad, en daarbinnen vanaf 1921 voorzitter van de afdeling Hoger Onderwijs. In die hoedanigheid heeft hij een belangrijke bijdrage geleverd aan het Academisch Statuut, de algemene maatregel van bestuur die onder meer de inrichting en omvang van de examens en promoties aan universiteiten en hogescholen regelt.

De waardering voor Lorentz blijkt ook uit de bijzondere wijze waarop op 11 december 1925 het gouden jubileum van zijn doctoraat werd gevierd. In 1900 was het zilveren doctoraat nog bescheiden gevierd tijdens een huiselijke receptie⁹, maar in 1925 werd het groter aangepakt. Bij de viering waren prins Hendrik en de minister-president aanwezig, en een groot aantal van de meest vooraanstaande wetenschappers van dat moment. Minister-president Colijn, Marie Curie, Albert Einstein en Heike Kamerlingh Onnes hielden een redevoering. De Universiteit Leiden kende hem een eredoctoraat in de medicijnen toe, vanwege de bijzondere inzet waarmee hij jarenlang medicijnenstudenten had onderwezen in de eerste beginselen van de natuurkunde. Ter gelegenheid van het jubileum werd het Lorentz Fonds opgericht. Het doel van het Lorentz Fonds was de bevordering van de beoefening van de theoretische natuurkunde. Het totaal van de eerste giften voor het fonds werd destijds door Kamerlingh Onnes in zijn redevoering geschat op een waarde gelijk aan ruim 1000 kilo goud¹⁰.

Hendrik Antoon Lorentz overleed na een kort ziekbed op 4 februari 1928. De film van zijn begrafenis op donderdag 9 februari in Haarlem, die gemaakt werd voor het bioscoopjournaal, geeft een beeld van een staatsbegrafenis. De rouwstoet bestond uit vijftien rijtuigen en er was een massa mensen op afgekomen

---

⁶ Nieuwe Rotterdamse Courant, zaterdag 12 december 1925, ochtendblad, C. Pag. 3.

⁷ A. Einstein, H.A. Lorentz als Schopfer und als Personlichkeit. Pag. 8.

⁸ F.A.F.C. Went, In memoriam H.A. Lorentz, rustend lid der Akademie. Pag. 118.

⁹ H. Kamerlingh Onnes, Rede bij het 50-jarig doctoraat van Prof. Dr. H.A. Lorentz. Pag. 4. Uit deze rede blijkt ook dat Lorentz in 1900 zijn ridderlint in de Orde van de Nederlandse Leeuw ontving uit handen van professor Johannes Bosscha.

¹⁰ H. Kamerlingh Onnes, Rede bij het 50-jarig doctoraat van Prof. Dr. H.A. Lorentz. Uit: Leidsch Jaarboekje. P.J. Mulder & Zoon. Leiden 1926. Pag. 15.

om een laatste eer te bewijzen. Tijdens de begrafenisdienst werd landelijk de radiotelegraafdienst en het scheepsradioverkeer stil gezet (met uitzondering van noodseinen). Bij de dienst waren, buiten vertegenwoordigers namens het koninklijk huis en van de regering, ook een groot aantal prominente internationale wetenschappers aanwezig, waaronder Albert Einstein, Paul Langevin en Ernest Rutherford. De laatste hield een toespraak namens de Royal Society. Uit hetgeen dat over Lorentz is gezegd en geschreven door degenen die hem ontmoet hebben, blijkt dat Lorentz niet alleen gewaardeerd werd om zijn wetenschappelijke merites, maar ook om zijn persoonlijkheid. Paul Ehrenfest sprak aan Lorentz' graf, als vertegenwoordiger van alle universiteiten en geleerde genootschappen van Nederland, de volgende woorden: *“Lorentz was trouw aan alle dingen, zo in wetenschap, zo ook in de natuur en de kunst, en in zijn kleine collegekamer in het natuurkundig laboratorium. Lorentz, wiens geest wonderbaarlijk ontvankelijk was, is trouw gebleven aan zichzelf. Vandaar zijn diep ontzag voor de persoonlijkheid van zijn medemensen. Tegen dwang en sluwheid heeft hij voortdurend strijd gevoerd.”*¹¹

---

¹¹ Het Vaderland, donderdag 9 februari 1928, avondblad A, pag. 1

4 INVENTARIS VAN DE DOCUMENTEN

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen beheert als onderdeel van de collectie van het Trippenhuis de volgende documenten van Hendrik Antoon Lorentz:

1. Getuigschrift betreffende het behalen van het eindexamen van de Hoogere Burgerschool (HBS) te Arnhem, ondertekend door de heren Kroon en Pekelharing, resp. voorzitter en secretaris van de examencommissie, 10 augustus 1869.
2. Bewijs van toelating tot de Universiteit Leiden (*Academia Lugduno Batava*), ondertekend door Carel Gabriël Cobet, de decaan, en Michael Jan de Goeje, de secretaris (*ab actis*), 21 juni 1870. De tekst is in het Latijn.
3. Diploma naar aanleiding van de ontgroening bij het Leidsch Studenten Corps, uitgegeven door de het Collegium Civitatis Academicæ Lugduno-Batavae Supremum, vrij vertaald 'het hoogste college van burgers aan de academie van Leiden', ondertekend door de praeses, de *ab actis*, de questor, de assessor I en de assessor II van het college, 14 oktober 1870. De tekst is in het Latijn.
4. Diploma van het kandidaatsexamen in de wiskunde en de natuurkunde (*matheti et philosophæ naturalis parte physica et astrionomica*) van de Universiteit van Leiden (*Academia Lugduno Batava*), ondertekend door Emile Selenka, Willem Frederik Reinier Suringar en Pieter van Geer, 6 november 1871. Het document is licht beschadigd; er is een scheur op de vouw aan de onderzijde. De tekst is in het Latijn.
5. Diploma betreffende de benoeming tot lid van het Wiskundig Genootschap te Amsterdam, ondertekend door Willem Anthonie Froger, de voorzitter, en L. Jansens, de secretaris, 4 oktober 1872.
6. Promotiebul van Hendrik Antoon Lorentz aan de Universiteit van Leiden, o.a. ondertekend door zijn promotor Petrus Leonardus (Pieter) Rijke, 11 december 1875. De tekst is in het Latijn.
7. Afscheidsbrief van de leerlingen van de Burger Avondschool te Arnhem bij het vertrek van hun leraar Hendrik Antoon Lorentz die hoogleraar werd te Leiden, ondertekend door de leerlingen W. Ebbeler, G. Balen, J.D.R. Vierhout, H.G. van Ommeren, W. de Loos, R. Hagenbeek, K. Heesch, K. Groen, B. Jansen, A. Voorbrood, A. Schmidt en J. Bronkhorst, 21 december 1877.
8. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid consultant van het Bataafsche Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam, ondertekend door de Pieter Jacob Haaxman, de voorzitter, en Thade van Doesburgh, de eerste secretaris, 12 mei 1879.
9. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, ondertekend door Franciscus Cornelis Donders en Corneille Antoine Jean Abram Oudemans, resp. de voorzitter en secretaris van de Afdeling Natuurkunde, 29 april 1881.
10. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen van Beieren te München (*Academia Litterarum et Scientiarum Regia Boica*), ondertekend door Max Joseph von Pettenkofer, president (*praeses*) en Carl von Voit, secretaris (*secretarius classis*), 15 november 1895. De tekst is in het Latijn.

11. Brief betreffende de benoeming tot lid van de Koninklijke Academie van Wetenschappen van Beieren (Königliche Bayerische Akademie der Wissenschaften), München, ondertekend door Carl von Voit, de secretaris, 15 november 1895. De tekst is in het Duits.
12. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van het Wiskundig Genootschap te Londen (the London Mathematical Society), ondertekend door Edwin Bailey Elliot, de president, en door Robert Tucker en Augustus Edward Hough Love, de secretarissen, 9 juni 1898. De tekst is in het Engels.
13. Twee oorkondes betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Universiteit van Göttingen, Nedersaksen (Georg-August-Universität), waarvan één ondertekend door Woldemar Voigt, 17 juni 1899. De tekst is in het Latijn.
14. Diploma betreffende de benoeming tot erelid van het literair en filosofisch genootschap te Manchester (the Manchester Literary and Philosophical Society), ondertekend door Horace Lamb, de president, Osborne Reynolds, Charles Bailey, James Cosmo Melville en William Boyd Dawkins, de vicepresidenten, en door Reginald Felix Gwyther en Francis Jones, de secretarissen, 24 april 1900, De tekst is in het Engels.
15. Oorkonde met een tekst in cyrillisch schrift en met het Russische keizerlijke wapen, mogelijk van de Kunstkamera, het antropologisch en etnografisch museum van de Russische Academie van Wetenschappen, ondertekend door een president, vicepresident, secretaris en enkele bestuursleden, 15 oktober 1900. Het papier is beschadigd.
16. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van het Natuurkundig en Natuurhistorisch Genootschap te Genève (La Société Physique et d'Histoire Naturelle de Genève), ondertekend door Robert Hippolyte Chodat, de president, en door Paul van Berchem, de secretaris, 20 december 1900. De tekst is in het Frans.
17. Promotiebul betreffende een erepromotie aan de Universiteit van Dublin (Universitas Dublinensis), ondertekend door George Salmon, de provost, 27 januari 1902. De tekst is in het Latijn.
18. Een plaquette van verzilverd koper in een bruin lederen cassette van de Koninklijke Academie van de Lynxen te Rome (R. Accademia Dei Lincei), met de namen van Valentino Cerruti en Ignazio Guidi, de secretaris (ab actis), 21 juli 1902 (XII KAL. AVG. A.C. MCMII). De tekst is in het Latijn.
19. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van de Koninklijke Wetenschappelijke Sociëteit van Upsala, Zweden (Societas Scientiarum Upsaliensis), ondertekend door Oscar Victor Petersson, de president, en N.C. Dunéz, 3 oktober 1902. De tekst is in het Latijn.
20. Oorkonde in een donkerblauwe lederen band behorende bij de Nobelprijs voor de Natuurkunde, uitgevaardigd door de Koninklijke Zweedse Academie van Wetenschappen (Kongliga Svenska Vetenskaps-Akademien), ondertekend door Hjalmar Théel, de president, en Christopher Aurivillius, de permanente secretaris, 10 december 1902. De tekst is in het Zweeds. De band is licht beschadigd.
21. Oorkonde betreffende de benoeming van Hendrik Antoon Lorentz tot correspondent van de Academie van Turijn (Regia Tavrinenis Academia), ondertekend door Enrico d'Ovidio, de president (praesis), en door Lorenzo Camerano, de secretaris (ab actis), 14 juni 1903. De tekst is in het Latijn.
22. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van het Koninklijk Genootschap te Londen, (Regalis Societas Londini, the Royal Society), ondertekend door William Huggins, de president, 30 april 1905. De tekst is in het Latijn.

23. Oorkonde betreffende de benoeming tot corresponderend lid van de Pruisische Academie van Wetenschappen te Berlijn (Regia Scientiarum Academia Borussica, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Preussische Akademie der Wissenschaften), ondertekend door Arthur Auwers en Heinrich Wilhelm Gottfried Waldeyer, 4 mei 1905. De tekst is in het Latijn. Er is een bijbehorende koker met het Academiezegel, de afbeelding van een adelaar en de tekst "Cognata ad sidera tendit".
24. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van het Amerikaans Filosofisch Genootschap te Philadelphia (the American Philosophical Society), ondertekend door Edgar Fahs Smith, de president, Simon Newcomb en George Howard Parker, de vicepresidenten, en door Isaac Minnis Hays, Edwin Grant Conklin, Arthur Willis Goodspeed en Morris Jastrow, de secretarissen, 18 april 1906. De tekst is in het Engels. Het document bevindt zich in een licht beschadigde bruingele kartonnen map met rode vlekken.
25. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van de Nationale Academie van Wetenschappen van de Verenigde Staten van Amerika (National Academy of Sciences of the United States of America), ondertekend door Alexander Emanuel Agassiz, de president, Ira Remsen, de vicepresident, Simon Newcomb, de secretaris buitenland, en door Arnold Hague, de secretaris binnenland, 18 april 1906. De tekst is in het Engels.
26. Oorkonde betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Universiteit van Pennsylvania (University of Pennsylvania), ondertekend door de Charles Custis Harisson, de provost (praefectus), Edgar Fahs Smith, de viceprovost (vice praefectus) en door de secretaris (sigilli custos), 19 april 1906. De tekst is in het Latijn.
27. Brief betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Universiteit van Pennsylvania (University of Pennsylvania), ondertekend door Charles Custis Harisson, de Provost, 19 april 1906. De tekst is in het Engels.
28. Oorkonde betreffende de Benoeming tot lid honorair van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam, ondertekend door Frederik Bernard s'Jacob, de Praesis Magnificus, en dr. G.J.W. Bremer, de directeur en 1^e secretaris, 9 juli 1906.
29. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van het Koninklijk Wetenschappelijk Genootschap te Göttingen, Nedersaksen (Königliche Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen), ondertekend door Ernst Ehlers en Friedrich Leo, 10 december 1906. De tekst is in het Duits. De oorkonde is enigszins beschadigd en destijds gerestaureerd met plakband.
30. Oorkonde van de Academie van Wetenschappen van Bologna (Academia Scientiarum Instituti Bononiensis), ondertekend door Augustus Righi, de president (praeses), en Alfredus Cavarri, de secretaris (ab actis), 28 februari 1907. De tekst is in het Latijn.
31. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van de Noorse Academie van Wetenschappen (Videnskabssekabet Christiania, Wetenschappelijk Gezelschap van Christiania), ondertekend door Henrik Mohn, de president (praeses), en Cato Maximilian Guldberg, de secretaris-generaal (generalsecretair), 27 maart 1908. De tekst is in het Noors.
32. Brief met twee bijlagen betreffende de toekenning van de Orde Pour le Mérite van Pruisen, ondertekend door de graaf van Salm-Horstmar en Arthur Auwers, kanselier van de orde, 31 mei 1908. De tekst is in het Duits. Er is een bijbehorend zwart doosje voor de de bijbehorende medaille in de civiele uitvoering voor wetenschap en kunst, en een zwart met zilveren halslint (crévatte).

33. Afschrift van het Koninklijke Besluit no. 39 van 17 juni 1908 betreffende de gegeven toestemming voor het aannemen van de onderscheidingsteken van de Orde Pour le Mérite van Pruisen, ondertekend door de Secretaris-Generaal van Binnenlandse Zaken J.B. (Jan) Kan.
34. Brief met afschrift van het decreet betreffende de benoeming tot buitenlands lid (associé étranger) van de Academie van Wetenschappen van het Frans Instituut (Académie des Sciences de l'Institut de France) in plaats van de overleden astronoom Giovanni Schiaparelli, 13 december 1910. De tekst is in het Frans.
35. Oorkonde in een donkerblauwe lederen map betreffende de benoeming tot correspondent van de Keizerlijke Academie van Wetenschappen van Rusland, ondertekend door groothertog Constantijn Konstantinovitsj van Rusland, de president van de Academie, en door de vicepresident en secretaris, 29 december 1910. De tekst is in het Russisch.
36. Oorkonde betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Universiteit van Saint Andrews (Universitas Sancti Andreas), Schotland, ondertekend door Alexander Bruce, 6th Lord Balfour of Burleigh, de kanselier (cancellarius), Archibald Primrose, 5th Earl of Rosebery, de rector, en door Jacob Donaldson, de vicekanselier en directeur (praefectus), februari 1911. De tekst is in het Latijn.
37. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van de Koninklijke Ierse Academie van Wetenschappen te Dublin (Royal Irish Academy), ondertekend door Sir John Pentland Mahaffy, de president, en John Alexander McClelland, de secretaris, 16 maart 1911. De tekst is in het Engels.
38. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands corresponderend lid van de Keizerlijke Academie van Wetenschappen te Wenen (Kaiserliche Akademie der Wissenschaften), ondertekend door Eduard Suess, de president, en Viktor von Lang, de secretaris-generaal (General Sekretär), 17 augustus 1911. De tekst is in het Duits.
39. Brief (formulier) betreffende de benoeming tot buitenlands corresponderend lid van de Keizerlijke Academie van Wetenschappen te Wenen (Kaiserliche Akademie der Wissenschaften), ondertekend door Eduard Suess, de president, en Viktor von Lang, de secretaris-generaal (General Sekretär), 1 oktober 1911. De tekst is in het Duits.
40. Brief betreffende de benoeming tot erelid van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, ondertekend door Jacob Kraus, de president, en Rudolf Adriaan van Sandick, de algemeen secretaris, 11 november 1911.
41. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van de Fysische Vereniging te Frankfurt am Main (Der Physikalische Verein zu Frankfurt am Main), ondertekend door 'der Vorstand' en door Richard Wachsmuth, Carl Déguisne, Martin Freund, Franz Linke en Richard Lorenz, 'das Dozenten-Kollegium', 29 november 1911. Het document is opgemaakt in Gotisch schrift en bestaat uit 3 delen, die met een groen touwtje aan elkaar zijn geknoopt.
42. Uitnodiging voor de viering op 16 juli 1912 van het 250-jarig bestaan van het Koninklijk Genootschap te Londen (Regalis Societas Londini, the Royal Society), ondertekend door Sir Archibald Geikie, de President, 8 januari 1912. De tekst is in het Latijn.
43. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van het Zeeuws Genootschap der Wetenschappen te Middelburg, ondertekend door Herman Jacob Dijkmeester, de voorzitter, en door Willem Polman Kruseman, de secretaris, 3 april 1912.

44. Brief betreffende de verkiezing tot lid (fellow) van de Amerikaanse Academie van Wetenschappen en Kunsten te Boston, Massachusetts (American Academy of Arts and Sciences), ondertekend door John Trowbridge, de president, 8 mei 1912. De tekst is in het Engels.
45. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands erelid van de Amerikaanse Academie van Wetenschappen en Kunsten te Boston, Massachusetts (American Academy of Arts and Sciences), ondertekend door Theodore William Richards, de president, Elihu Thomson, de vice-president, en Harry Walter Tyler en Charles Burton Gulick, 8 mei 1912. De tekst is in het Engels.
46. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van de Nederlandsche Chemische Vereeniging, ondertekend door Sebastiaan Hoogewerff, de voorzitter, en door Jan Rutten, de secretaris, 16 juli 1912.
47. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van de Keizerlijke Academie van Wetenschappen te Wenen (Kaiserliche Akademie der Wissenschaften), ondertekend door Eugen Böhm Ritter von Bawerk, de president, en door Friedrich Johann Karl Becke, de secretaris-generaal (General Sekretär), 10 september 1912. De tekst is in het Duits.
48. Brief (formulier) betreffende de benoeming tot erelid van de Keizerlijke Academie van Wetenschappen te Wenen (Kaiserliche Akademie der Wissenschaften), ondertekend door Viktor von Lang, de president, en door Friedrich Johann Karl Becke, de secretaris-generaal (General Sekretär), 1 oktober 1912. De tekst is in het Duits.
49. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van het Koninklijke Deense Wetenschappelijke Gezelschap te Kopenhagen (Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab), ondertekend door Vilhelm Thomsen, de president (praeses), en door Hieronymus Georg Zeuthen, de secretaris, 17 april 1914. De tekst is in het Deens.
50. Brief betreffende de benoeming tot lid van de Koninklijke Deense Academie van Wetenschappen te Kopenhagen (Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab), ondertekend door de Hieronymus Georg Zeuthen, de secretaris, 18 april 1914. De tekst is in het Frans. De brief is enigszins gekreukeld.
51. Oorkonde betreffende de verkiezing tot erelid van het Filosofisch Genootschap van Cambridge (Cambridge Philosophical Society), ondertekend door Arthur Everett Shipley, de president, en Alex Wood, de secretaris, 18 mei 1914. Bij het document behoort een briefje met het verzoek om het lidmaatschap te aanvaarden, ondertekend door Arthur Everett Shipley. De tekst is in het Engels.
52. Oorkonde betreffende de toekenning van de Franklin Medaille door het Franklin Instituut te Philadelphia (Franklin Institute), ondertekend door Walton Clark, de president, Robert Bowie Owens, de secretaris, en door de commissievoorzitter, 16 mei 1917. De tekst is in het Engels. Het document is aangetroffen in een donkerblauwe koker met goudkleurige randjes.
53. Oorkonde betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Technische Universiteit Delft, ondertekend door Johan Christiaan Dijkhoorn, de rector magnificus, en door Lodewijk Siertsema, de secretaris van de senaat, 7 maart 1918. Het document is aangetroffen in een donkerrode koker.
54. Oorkonde betreffende de verkiezing tot erelid (honorary member) van het Franklin Instituut te Philadelphia (Franklin Institute), ondertekend door Walton Clark, de president, Robert Bowie Owens, de secretaris, en Coleman Sellers Jr. en Henry Howson, de twee vicepresidenten, 16 april 1919. De tekst is in het Engels.

55. Oorkonde betreffende de benoeming tot lid van de sectie wiskunde en natuurkunde (associé de la Section des Sciences Mathématique et Physiques) van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België (Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux Arts), ondertekend door Louis Lenain, de secretaris (secrétaire perpétuel), en door Jean Joseph Auguste Gravis, de directeur, 14 juni 1919. De tekst is in het Frans. Er is een bijbehorende zwarte koker, geadresseerd aan Lorentz.
56. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van het Koninklijke Genootschap van Edinburgh (Societas Regia Edinensis, Royal Society of Edinburgh), ondertekend door Frederick Orpen Bower, de president, en door Cargill Gilston Knott, de secretaris, 21 juni 1920. De tekst is in het Latijn.
57. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van de Academie van Turijn (Regia Taurinensis Academia), ondertekend door Andrea Naccari, de president (praesis), en Carlo Fabrizio Parona, de secretaris (ab actis), 30 maart 1922. De tekst is in het Latijn.
58. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van het Italiaanse Genootschap van Wetenschappen te Rome (Societa Italiana Delle Scienze), ook wel genoemd de Academie van veertig (Accademia dei XL), ondertekend door Emanuele Paternó, de president, en door Pietro Romualdo Pirotta, de secretaris, 1922. De tekst is in het Italiaans.
59. Brief betreffende de benoeming tot buitenlands lid het Italiaanse Genootschap van Wetenschappen te Rome (Societa Italiana Delle Scienze), ook wel genoemd de Academie van veertig (Accademia dei XL), ondertekend door Emanuele Paternó, de president, 10 april 1922. Tekst in het Italiaans. De brief is verkreukeld en gescheurd.
60. Handgeschreven afschrift van het Koninklijk Besluit betreffende de benoeming tot Commandeur in de Kroonorde van België (l'Ordre de la Couronne), ondertekend door de secretaris-generaal van Buitenlandse Zaken Mostermans, 22 mei 1922. De tekst is in het Frans.
61. Afschrift van het Koninklijk Besluit no. 39 van 24 augustus 1922 betreffende de benoeming tot Commandeur in de orde van Oranje Nassau, ondertekend door G.C.E. Köffler, de secretaris voor de Kanselarij der Nederlandse Orden.
62. Oorkonde betreffende de benoeming tot Commandeur in de Nationale Orde van het Legioen van Eer van Frankrijk (l'Ordre National de la Légion d'honneur), ondertekend door het hoofd van het Eerste Bureau (Chef du 1er Bureau), 27 september 1922. De tekst is in het Frans. Het papier is gescheurd aan de bovenzijde op de vouw. Er is er een bijbehorende blauw gevoerde zwarte doos met op de deksel de letters R.F. (République Français).
63. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van de Unie van Wis- en Natuurkundigen van Tsjechoslowakije te Praag (L'Union des Mathématiciens et Physiciens Tchecoslovaques), ondertekend door Karel Petr, de president, Miloslav Valouch, de directeur, en door Jan Sobotka, de secretaris, 20 januari 1923. De tekst is in het Tsjechisch en in het Frans.
64. Oorkonde betreffende de benoeming tot buitenlands lid van de Academie van Wetenschappen van Zweden (Regia Academia Scientiarum Suecica), ondertekend door Einar Löwenberg, de president, en door Henrik Gustaf Söderbaum, de secretaris, 25 april 1923. De tekst is in het Latijn.
65. Oorkonde voor Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn aanwezigheid in het Koninklijke Instituut van Groot-Brittannië (the Royal Institution of Great Britain) met een afbeelding van Michael Faraday, ondertekend door Alan Ian Percy, 8ste Duke of Northumberland. Het document is ongedateerd en de

tekst is in het Latijn. Lorentz gaf op 1 juni 1923 aan het Koninklijke Instituut van Groot-Brittannië een lezing, getiteld 'The radiation of light'. De lezing werd gepubliceerd in Nature, 113 (1924), 608-611.

66. Twee oorkondes in een zwarte lederen map met felicitaties van het Internationaal Instituut voor Fysica Solvay (Institut de Physique Solvay) te Brussel, aan hun voorzitter Hendrik Antoon Lorentz, vanwege zijn 70ste verjaardag, ondertekend door Paul Héger en Martin Knudsen, 18 juli 1923. De tekst is in het Frans.
67. Oorkonde betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Universiteit van Parijs, ondertekend door Paul Émile Appell, de rector, 29 november 1924. De tekst is in het Frans.
68. Document betreffende de toekenning van een eredoctoraat aan de Universiteit van Parijs, ondertekend door Paul Émile Appell, de rector, 29 november 1924. De tekst is in het Frans.
69. Oorkonde betreffende de benoeming tot erelid van de Academie van Wetenschappen van de USSR te Leningrad, ondertekend door Alexander Karpinsky, de president, en Serge d'Oldenburg, de secretaris, 2 februari 1925. De tekst is in het Russisch.
70. Oorkonde betreffende de benoeming tot correspondent van de Koninklijke Spaanse Academie van Wetenschappen te Madrid (La Real Academia de Ciencias), ondertekend door José Rodríguez Carracido, de president, en door José María de Madariaga y Casado, de secretaris, 18 mei 1925. De tekst is in het Spaans.
71. Afschrift van de toekenning bij bevordering van het Grootkruis van de Orde van Oranje Nassau, ondertekend door Willem Boetje, de kanselier van de Nederlandse Ridderorden, 25 november 1925. Het document bevindt zich in een oranje doos, behorende bij de tekens van het Grootkruis van de orde van Oranje Nassau.
72. Brief met een felicitatie van de Academie van Wetenschappen van de USSR te Leningrad aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Alexander Karpinsky, de president, en Serge d'Oldenburg, de secretaris, 27 november 1925. De tekst is in het Frans.
73. Brief met een felicitatie van het Koninklijke Genootschap te Londen (the Royal Society) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Charles Scott Sherrington, de president, en door William Bate Hardy en James Hopwood Jeans, de secretarissen, 30 november 1925. De tekst is in het Engels.
74. Brief met een felicitatie van het Natuurkundige Genootschap te Londen (the Physical Society) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Alexandre Olivier Rankine, 30 november 1925. De tekst is in het Engels. Twee pagina's.
75. Brief met een felicitatie van de Koninklijke Academie van Wetenschappen te Bologna (R. Accademia Delle Scienze) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Domenico Majocchi, de president, 30 november 1925. De tekst is in het Italiaans.
76. Brief met een felicitatie van het Spaanse Genootschap van Natuurkunde en Scheikunde te Madrid (Sociedad Española de Física y Química) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Obdulio Fernández y Rodríguez, de president, en de vier vicepresidenten, 2 december 1925. De tekst is in het Spaans. De brief is beschadigd.
77. Oorkonde met een felicitatie van het Natuurkundig en Natuurhistorisch Genootschap te Genève (La Société Physique et d'Histoire Naturelle de Genève) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn

Gouden Doctoraat, ondertekend door Emile Briner, de president, 3 december 1925. De tekst is in het Frans. De oorkonde bevindt zich in een rode lederen map.

78. Oorkonde met een felicitatie van de Koninklijke Academie van de Lynxen te Rome (R. Accademia Dei Lincei) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Vito Volterra, de president, 5 december 1925. De tekst is in het Italiaans.
79. Brief met een felicitatie van de faculteit voor fysica en mathematica van de Universiteit van Milaan (Universitas Studiorum Mediolanensis) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Gian Antonio Maggi, de president (praeses), 6 december 1925. De tekst is in het Latijn.
80. Brief met een felicitatie van het Koninklijke Instituut van Groot-Brittannië (the Royal Institution of Great Britain) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door de 'The Managers', 7 december 1925. De tekst is in het Engels.
81. Brief met een felicitatie van de Academie van Wetenschappen van Frankrijk te Parijs (Académie des Sciences de l'Institut de France) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Émile Picard en Alfred Lacroix, de secretarissen, 8 december 1925. De tekst is in het Frans.
82. Brief met een felicitatie van het Collège de France te Parijs aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Maurice Croiset, de administrateur, 9 december 1925. De tekst is in het Frans.
83. Brief met een felicitatie van het Duits Natuurkundig Gezelschap te Berlin-Charlottenburg (Deutsche Physikalische Gesellschaft) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Friedrich Pascher, 10 december 1925. De tekst is in het Duits.
84. Album met donkergroene lederen kaft en gouden opdruk met handtekeningen van de aanwezigen bij de viering van het Gouden Doctoraat van Hendrik Antoon Lorentz (1875-1925), 11 december 1925. Het bevat onder meer de handtekeningen van Prins Hendrik van Mecklenburg-Schwerin, minister-president Hendrik Colijn, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen Victor Henri Rutgers en de wetenschappers Niels Bohr, Marie Curie, Ejnar Hertzsprung, Heike Kamerlingh Onnes, Jean Baptiste Perrin, Albert Verwey en Pieter Zeeman.
85. Gefineerde kist met lade met inschrijvingskaartjes voor het Lorentz Fonds, 11 december 1925. In het fineer staan de jaartallen 1875 en 1925. De oprichting van de Stichting Lorentz Fonds werd bekend gemaakt bij de viering van het Gouden Doctoraat van Hendrik Antoon Lorentz. De kaartjes bevatten de namen en handtekeningen van mensen die zich hebben ingeschreven als donateur voor dit fonds.
86. Oorkonde betreffende de toekenning van een eredoctoraat in medische wetenschappen aan de Universiteit Leiden (Academia Lugduno Batava), ondertekend door Willem de Sitter, de rector magnificus, en Eduard Maurits Meijers (senatus actarius), 11 december 1925. De tekst is in het Latijn. De oorkonde bevindt zich in een zwart gevoerd kistje.
87. Brief met een felicitatie van de Technische Hogeschool van Warschau (Politechnika Warszawska) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Czesław Skotnicki, de rector, 11 december 1925. De tekst is in het Frans.
88. Brief met een felicitatie van de Poolse Academie van Kennis te Krakau (Polska Akademia Umiejętności) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door

Stanisław Wróblewski, de secretaris-generaal, en Jan Michał Rozwadowski, de president, 11 december 1925. De tekst is in het Frans.

89. Brief met een felicitatie van de Vrije Universiteit van Brussel (l'Université libre de Bruxelles) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, niet ondertekend, 11 december 1925. De tekst is in het Frans.
90. Oorkonde met een felicitatie van de de Geneeskundige en Natuurwetenschappelijke Faculteitskring (G.N.F.K.) en de Vlaamsche Technische Kring (V.T.K.) van de Universiteit te Gent aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door de beide voorzitters en schrijvers van deze verenigingen, 11 december 1925.
91. Brief met een felicitatie van de Faculteit van Geneeskunde van de Universiteit van Gent, met de namen van de leden van de faculteit aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Frans Daels, de deken, 11 december 1925. De tekst is in het Frans.
92. Oorkonde met een felicitatie van het Internationaal Instituut voor Chemie Solvay (Institut International de Chimie Solvay) te Brussel aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door William Jackson Pope, de president van de Adviesraad voor Chemie (le Président des Conseils de Chimie), 11 december 1925. De tekst is in het Frans.
93. Oorkonde met een felicitatie van de Pruisische Academie van Wetenschappen te Berlijn (Regia Scientiarum Academia Borussica, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Preussische Akademie der Wissenschaften) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Heinrich Lüders, Max Planck, Gustav Roethe en Max Rubner, 11 december 1925. De tekst is in het Duits. Er zijn 2 exemplaren, waarvan 1 ondertekend.
94. Brief met een felicitatie van de Wiskundige en Natuurwetenschappelijke Klasse van de Oostenrijkse Academie van Wetenschappen te Wenen (mathematisch-naturwissenschaftlichen Klasse der Wiener Akademie der Wissenschaften) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Richard Wettstein en Friedrich Johann Karl Becke, namens het präsidium, 11 december 1925. De tekst is in het Duits.
95. Brief/Oorkonde met een felicitatie van de Russische Vereniging van Natuurwetenschappers (Association des Physiciens Russes) aan Hendrik Antoon Lorentz vanwege zijn Gouden Doctoraat, ondertekend door Orest Chwolson, honorair president van de natuurkundigen, Abram Jaffé, de president, Nil Alexandrovich Glagollev, de secretaris, en door 50 leden van dit genootschap, 11 december 1925. De tekst is in het Frans.
96. Oorkonde betreffende de benoeming tot corresponderend lid van de Academie van Wetenschappen van de USSR te Leningrad, ondertekend door Alexander Karpinsky, de president, en door de vicepresident en secretaris, 2 februari 1926. De tekst is in het Russisch. Er zit een briefje bij met een Duitse vertaling.
97. Brief betreffende de benoeming tot lid van de Poolse Academie van Kennis te Krakau (Polska Akademia Umiejętności), ondertekend door Stanisław Wróblewski, de secretaris-generaal, en Jan Michał Rozwadowski, de president, 23 juni 1926. De tekst is in het Pools. Er zit een briefje bij met een Franse vertaling.
98. Condoleancebrief van de Academie van Wetenschappen van de USSR aan Aletta Catherina Lorentz-Kaiser, vanwege het overlijden Hendrik Antoon Lorentz, ondertekend door Serge d'Oldenburg, de secretaris, 19 maart 1928. De tekst is in het Frans.

5 PLAATSINGSLIJST

Doosnummer	Omslag	Periode	Documentnummers
1		1869-1881	1 t/m 9
2		1895-1905	10 t/m 17, 19 en 21 t/m 23
3		1906-1912	25 t/m 34 en 36 t/m 48
4		1914-1925	49 t/m 52, 55 t/m 65 en 67 t/ 70
4	4.1	1922	59 t/m 61
5		1925	71 t/m 84 en 86 t/m 94
5	5.1	1925	71
5	5.2	1925	73 t/m 76
5	5.3	1925	77
5	5.4	1925	79 t/m 83
5	5.5	1925	84
5	5.6	1925	87 t/m 89, 91 en 94
6		1902-1928	18, 20, 24, 35, 66, 96, 97 en 98
6	6.1	1902	18
6	6.2	1902	20
6	6.3	1906	24
6	6.4	1910	35
6	6.5	1923	66
6	6.6	1926-1928	97 en 98
7		1918	53
8		1919-1925	54 en 95
9		1925	85

6 BRONNEN

A. Einstein, H.A. Lorentz als Schopfer und als Personlichkeit. In: Mededelingen van het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen 91, Leiden 1953.

H. Kamerlingh Onnes, Rede bij het 50-jarig doctoraat van Prof. Dr. H.A. Lorentz. Uit: Leidsch Jaarboekje. P.J. Mulder & Zoon, Leiden 1926.

A.J. Kox (red.), Van Stevin tot Lorentz. Portretten van achttien Nederlandse natuurwetenschappers. Bert Bakker, Amsterdam 1990.

F.A.F.C. Went, In memoriam H.A. Lorentz, rustend lid der Akademie. In : Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam, Verslag van de gewone vergadering der Afdeeling Natuurkunde op zaterdag 25 februari 1928. Deel XXXVII, N° 2. Amsterdam, 1928, p. 117 - 123.

Nieuwe Rotterdamsche Courant, zaterdag 12 december 1925, ochtendblad C, pag. 3.

Het Vaderland, donderdag 9 februari 1928, avondblad A, pag. 1.

Rijksmuseum voor de geschiedenis der natuurwetenschappen te Leiden, Catalogus bij de tentoonstelling 'H.A. Lorentz – H. Kamerlingh Onnes 1853-1953'. Leiden, 20 juni – 30 augustus 1953.